

YẾU TỐ HÀNG ĐẦU DẪN ĐẾN THÀNH CÔNG

■ HUY ANH

Năm 2017 có thể được xem là một năm thành công trong công tác ĐBCLGD và xếp hạng đại học của ĐHQGHN khi 01 trường đại học thành viên chính thức được công nhận là trường đầu tiên trong Mạng lưới các trường đại học Đông Nam Á (AUN) đạt chuẩn chất lượng theo Bộ tiêu chuẩn đánh giá chất lượng của AUN (AUN-QA), 04 CTĐT KĐCL theo Bộ tiêu chuẩn của AUN-QA và ĐHQGHN giữ hạng hai năm liên tiếp 2016, 2017 đều ở vị trí số 1 Việt Nam, thứ 139 trong bảng xếp hạng QS Asia Ranking. Để đạt được thành tích này có sự đóng góp quan trọng của Viện ĐBCLGD trong vai trò chuyên môn và điều phối các hoạt động ĐBCLGD và xếp hạng của ĐHQGHN.

HƯỚNG DẪN VÀ ĐIỀU PHỐI CÁC HOẠT ĐỘNG ĐBCLGD

Đại diện cho ĐHQGHN trong vai trò đồng sáng lập AUN, Viện ĐBCLGD là đầu mối trong các hoạt động ĐBCL và KĐCLGD liên quan đến AUN và AUN-QA. Viện đã có những đóng góp tích cực cho việc xây dựng các Bộ tiêu chuẩn KĐCLGD của AUN-QA. Hiện AUN-QA có 02 Bộ tiêu chuẩn KĐCLGD ứng với cấp CTĐT và cấp cơ sở đào tạo (CSĐT). Thông qua việc KĐCLGD, AUN-QA mong muốn tăng cường, củng cố chất lượng giáo dục một cách toàn diện ở tất cả các mảng đào tạo, nghiên cứu và dịch vụ; đánh giá hiệu quả của hệ thống ĐBCL nội bộ, thúc đẩy việc quốc tế hóa giáo dục, gia tăng việc trao đổi sinh viên, giảng viên, công nhận tín chỉ giữa các trường đại học trong AUN.

Bên cạnh vai trò là đầu mối xây dựng hệ thống văn bản hướng dẫn các hoạt động ĐBCLGD và KĐCLGD trong toàn ĐHQGHN, Viện cũng luôn là đơn vị được Bộ GD&ĐT tham vấn trong các vấn đề về ĐBCL và KĐCL, góp ý kiến cho các thông tư, hướng dẫn của Bộ GD&ĐT về công tác ĐBCL và Bộ tiêu chuẩn KĐCLGD cấp CTĐT và cấp cơ sở đào tạo. Sau khi Bộ tiêu chuẩn KĐCLGD cấp cơ sở đào tạo của AUN-QA phiên bản 2.0 được ban hành năm 5/2016, được sự cho phép của AUN, Viện đã tổ chức biên dịch và phát hành sách hướng dẫn, giúp các đơn vị trong và ngoài ĐHQGHN có thể tiếp cận và lựa chọn Bộ tiêu chuẩn phục vụ KĐCLGD, đặc biệt là khi Bộ GD&ĐT cũng lựa chọn Bộ tiêu chuẩn này để KĐCL các cơ sở giáo dục của Việt Nam (Thông tư số 12/2017/TT-BGDĐT). Ngày 20-22/7/2016, Viện ĐBCLGD, với tư cách

là đại diện của ĐHQGHN, phối hợp với AUN tổ chức khóa đào tạo “Hoàn thiện đánh giá cơ sở đào tạo” cho 21 học viên đến từ các trường đại học của Việt Nam, Indonesia, Malaysia và Philippine, là những nước có CSGDĐH đăng ký đánh giá trong đợt đầu tiên.

Trong công tác điều phối hoạt động ĐBCLGD, Viện ĐBCLGD hỗ trợ các đơn vị thực hiện thường xuyên theo năm học các nhiệm vụ quan trọng như: rà soát điều kiện đảm bảo chất lượng giáo dục; 3 công khai; lấy ý kiến phản hồi của các bên liên quan như sinh viên, cựu sinh viên, nhà tuyển dụng; công tác giảng viên tự đánh giá. Các công tác này đã dẫn đi vào nề nếp, việc triển khai ngày càng có chất lượng.

Đối với hoạt động điều phối công tác KĐCL, Viện ĐBCLGD có sứ mệnh giám sát và thúc đẩy thực hiện chiến lược ĐBCLGD của ĐHQGHN. Theo đó, ĐHQGHN xác định đến năm 2020, 100% các chương trình đào tạo (CTĐT) đại học được kiểm định,

trong đó kiểm định quốc tế là 35%. Hiện nay, 1 trường đại học thành viên đã KĐCL và đạt tiêu chuẩn chất lượng khu vực AUN-QA, 5 trường thành viên khác đã KĐCL và đạt theo tiêu chuẩn chất lượng của Bộ GD&ĐT. Như vậy, 6/7 trường đã được KĐCL và đạt tiêu chuẩn (trừ Trường ĐH Việt Nhật mới thành lập). ĐHQGHN đã có 19/89 ngành đào tạo bậc đại học đã KĐCL theo Bộ tiêu chuẩn KĐCLGD của AUN-QA, 4/89 ngành đào tạo đã được KĐCL theo Bộ tiêu chuẩn của Bộ GD&ĐT. Ngoài ra, 03 ngành đào tạo bậc Thạc sỹ cũng đã được KĐCLGD theo Bộ tiêu chuẩn KĐCLGD của AUN-QA.

Viện ĐBCLGD luôn quan tâm và nỗ lực hỗ trợ công tác các đơn vị trong công tác KĐCL. Viện đã tổ chức các khóa tập huấn về tự đánh giá và viết báo cáo tự đánh giá, về tiêu chuẩn đánh giá chất lượng CTĐT theo Bộ tiêu chuẩn của AUN và Bộ tiêu chuẩn của Bộ GD&ĐT cho cán bộ của các đơn vị thành viên, trực thuộc ĐHQGHN.

ĐI ĐẦU TRONG XẾP HẠNG ĐẠI HỌC

Bắt đầu tham gia công tác xếp hạng đại học theo QS Asia Ranking (Quacquarelli Symonds của Vương quốc Anh) từ năm 2010, liên tục cho đến nay, ĐHQGHN luôn giữ vững vị trí số 1 ở Việt Nam, vươn dần lên từ vị trí top 200-250 lên vị trí top 161-170 và top 150 đại học hàng đầu châu Á. Hai năm liên tiếp (2016 và 2017), ĐHQGHN tiếp tục giữ vị trí số 1 ở Việt Nam và thứ 139 trên bảng xếp hạng QS Asia Ranking 2017, 2018. Dữ liệu phục vụ xếp hạng bao gồm các dữ liệu thống kê cơ bản và hai danh sách (học giả và nhà tuyển dụng), được gửi cho QS phục vụ xếp hạng vào tháng 12 hàng năm. Bên cạnh đó, trong bảng xếp hạng URAP (University Ranking by Academic Performance của Thổ Nhĩ Kỳ), ĐHQGHN cũng giữ vị trí số 1 ở Việt Nam từ năm 2013 đến nay (riêng năm 2013-2014 là thứ 2) và hiện đang đứng thứ 1253 trên thế giới.

Để triển khai và đảm bảo hiệu quả hoạt

động xếp hạng của ĐHQGHN, vào tháng 1 và tháng 6 hàng năm, Viện là đầu mối thu thập, kiểm tra và hoàn thiện dữ liệu xếp hạng của các đơn vị trong ĐHQGHN để gửi tham gia kỳ xếp hạng Webometrics (Webometrics Lab của Tây Ban Nha) vào tháng 2 và tháng 7.

Ngoài việc sử dụng các bộ tiêu chuẩn đánh giá hiện có, Viện đã tư vấn cho ĐHQGHN chủ động xây dựng và ban hành Bộ tiêu chuẩn đánh giá đại học nghiên cứu riêng theo đặc thù của Việt Nam. Bộ tiêu chuẩn này được xây dựng từ 2013 trên cơ sở tham khảo các tiêu chí phân loại của trường ĐH Carnegie (Carnegie Classification, Hoa Kỳ), tiêu chí xếp loại ĐH nghiên cứu của Amano (Nhật Bản), tiêu chí gắn sao ĐH của bảng xếp hạng QS với mức chỉ tiêu 4 sao trở lên (hoặc và nhóm 500 thế giới), tiêu chí xác định ĐH nghiên cứu của Hiệp hội các trường ĐH Mỹ (Association of American Universities) và được áp dụng hàng

năm cho các trường đại học thành viên của ĐHQGHN dưới sự điều phối tiếp nhận dữ liệu đánh giá của Viện ĐBCLGD. Năm 2017, 3 đơn vị đạt mức 4 (mức cao nhất trong thang đánh giá): Trường ĐH Khoa học Tự nhiên, Trường ĐH Công nghệ (duy trì mức 4), Trường ĐH Kinh tế (tăng từ mức 3 lên mức 4).

Không chỉ thực hiện nhiệm vụ điều phối công tác ĐBCL, công tác xếp hạng đại học, Viện ĐBCLGD còn chủ động nghiên cứu và tham mưu cho Ban Giám đốc ĐHQGHN những vấn đề liên quan đến quản trị đại học trong bối cảnh và tình hình mới. Năm qua, Viện đã tập trung nghiên cứu về mô hình đại học thích ứng với bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0 (đại học 4.0) và tổ chức các buổi tọa đàm cho cán bộ lãnh đạo, quản lý của ĐHQGHN về chủ đề này (như tổ chức Hội nghị "Tăng cường công tác đảm bảo chất lượng giáo dục và xếp hạng đại học"; Tọa đàm chủ đề "Từ công nghiệp 4.0 tới giáo dục 4.0: thách thức và cơ hội").

Chất lượng là cả một hành trình, chặng đường phía trước cho ĐHQGHN nói riêng, các trường đại học trong nước nói chung tiếp tục phấn đấu trong bối cảnh Việt Nam chưa có trường đại học nào lọt vào top 100 Châu Á. Đây là điều kiện để được xếp hạng trong Bảng xếp hạng QS thế giới. Hiện các nước trong khu vực đã có các trường đại học trong top 100 Châu Á, như: Thái Lan có 4 trường, Malaysia có 5 trường, Philippines có 2 trường và Indonesia có 2 trường và hy vọng trong tương lai gần, Việt Nam sẽ có trường đại học xuất hiện trong nhóm này.

Có thể nói, năm 2017 và cả chặng đường phát triển trước đó, Viện ĐBCLGD đã nỗ lực thực hiện kế hoạch ĐBCLGD và giám sát hiệu quả việc triển khai Chiến lược ĐBCLGD của ĐHQGHN, góp phần quan trọng tạo nên những thành tích ấn tượng trong công tác ĐBCLGD, KĐCLGD và xếp hạng đại học của ĐHQGHN.